

Hermeandering van het Hunzedal

Margo van Ekeren

Onderzoeksvraag

Welke invloed heeft de herinrichting van het Hunzedal op de waterhuishouding in het gebied?

Gebiedsbeschrijving

Het Hunzedal is een beekdal gelegen in Drenthe en Groningen en ontspringt op het Drents Plateau. De rivier de Hunze, die door het Hunzedal heenloopt, kent twee bovenlopen, namelijk het Voorste en het Achterste Diep. De Hunze ontstond, door een periode van veenvorming en beginnende ontginning, als een klein, meanderend beekje met een relatief gelijkmatige en beperkte afvoer. In de twintigste eeuw zijn er, onder toenemende landbouw en landbouwintensiteit, landbouwsloten en drinkwaterwinpunten aangelegd en is de Hunze gekanaliseerd. Begin jaren negentig is er onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor natuurontwikkeling in het Hunzedal. Hieruit werd het beleidsplan 'Hunzevisie' ontwikkeld, met als doel om natuurontwikkeling de kern van de bredere gebiedsontwikkeling te laten zijn. De Hunze moest hiervoor worden hermeanderd.^[2]

Figuur 1: Kaart van de Provincie Aa en Hunze, waar hermeandering van de Hunze plaatsvindt.

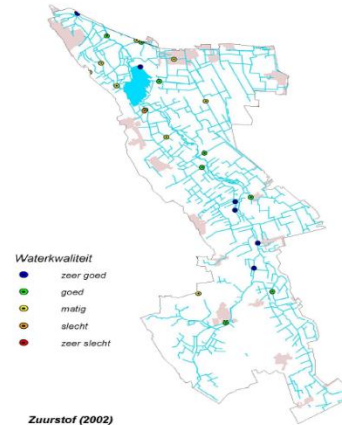
Resultaten

De kernpunten van de Hunzevisie zijn onder andere het herstel van de Hunze als levende beek met alle bijbehorende natuurlijke hydrologische processen zoals stroming, erosie, periodieke overstroming en sedimentatie, het herstel van de waterhuishoudkundige

Figuur 2: De rivier de Hunze relatie tussen het Hunzedal en de Hondsrug en de samenhang met de overige functies van het gebied zoals waterwinning, leefomgeving en recreatie.

Er zijn verschillende effecten van de hermeandering van het Hunzedal. Doordat de rivier teruggebracht is naar haar meanderende staat zullen natuurlijke processen zoals erosie en sedimentatie de loop van de rivier veranderen.

Figuur 3: De kwaliteit van het water wat betreft het zuurstofgehalte in 2002. ^[4]

In het heringerichte stroomgebied kunnen grote hoeveelheden water worden opgevangen en vastgehouden. Ook vindt er een vertraagde afvoer plaats, waardoor er ook in droge perioden benedenstrooms minder overlast is. Ook zullen er hogere grondwater- en oppervlaktewaterstanden ontstaan, waardoor oxidatie van het aanwezige veen tegen wordt gegaan. Het veen wat wel is geoxideerd heeft een positief effect op de waterbufferende werking.

Door bovenstaande waterbufferende werking is er meer ruimte voor vegetatie. De vegetatie zal het water deels zuiveren waardoor de kwaliteit van het drinkwater verbetert.

Door de herinrichting is er meer ruimte voor het overstromingswater. De lagere terreingebieden kunnen meer water vasthouden in vergelijking met de vorige situatie, terwijl de slenken en sloten het water vertraagd afvoeren.

Door de vorming van natuurlijke oevers zal de vegetatie toenemen. De oevervegetatie speelt een belangrijke rol bij de toename van de hoeveelheid zuurstof in het water, welke weer van invloed is op de kwaliteit van het water en op de biodiversiteit. ^[3]

Conclusie

De hermeandering van het Hunzedal heeft invloed op de waterproblematiek, doordat zij in natte en droge perioden het water opvangt en vasthoudt. Ook is de gevormde natuurlijke loop met natuurlijke oevers indirect van invloed op de waterkwaliteit.

Referenties

^[1] Google Maps, 18 jan. 2015, www.google.com/maps

^[2] Drents Landschap, Hunzevisie 2030. Geraadpleegd op 25-01-15 <http://www.drentslandschap.nl/dit-doen-wij/natuur/natuurgebieden/34-hunzedal/>

^[3] Kennisinventarisatie Hunze Oktober 2012. Geraadpleegd op 25-01-15 <http://www.klimaatbuffers.nl/home-de-hunze>

^[4] Waterschap Hunze en Aa's. <http://www.hunzeenaas.nl/about/voldoendewater/Documents/Hunze.pdf>